

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2009. év szeptember hó 22. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A csempészet büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntető ügyben a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Csongrád Megyei Bíróság 1.B.224/2005/200. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.I.223/2008/19. számú ítéletét II. r. terheltre vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek, és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Csongrád Megyei Bíróság a 2007. november 22-én kihirdetett 1.B.224/2005/200. számú ítéletével a felülvizsgálati indítvánnyal érintett II. rendű terheltet folytatólagosan, bünszövetségben, üzletszerűen, jelentős értékű vámárúra elkövetett csempészet büntette és hivatali vesztegetés büntette miatt - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap börtönbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra, lefokozásra, és 200.000 Ft - meg nem fizetés esetén 5000 forintónként 1 nap szabadságvesztésre átváltoztatandó - pénzmellékbüntetésre is ítélte.

A terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította és külön, valamint egyetemlegesen kötelezte a felmerült bűnügyi költségből 9.334 Ft, illetve 17.874 Ft megfizetésére. Megállapította, hogy 194.900 Ft-ot az állam visel.

A megyei bíróság által megállapított tényállás lényege a II. r. terheltet illetően a következő.

A II. rendű terhelt mezőgazdasági gépész-technikusi szakképzettséggel rendelkezik. A cselekmények elkövetése idején a rendőrség hivatásos állományában, törzsőrmesteri rendfokozatban teljesített szolgálatot, illetménye havi 75.000 Ft. Élettársa őstermelő havi 40.000 Ft jövedelemmel. A terhelt gazdálkodói tevékenységet is folytat és állatállománnyal is rendelkezik. Vagyonát 1.100.000 Ft értékű személygépkocsi és kb. 1.300.000 Ft értékű állatállomány képezi. Gépjárművét lízingdíj 30.000 Ft-os havi törlesztő részlete, a bérelt földterületet hektáronként 25.000 Ft bérleti díj terheli.

Az I. rendű és a II. rendű terheltek előbb a M. Rendőrkapitányságon, majd a P. Rendőrőrsön együtt teljesítették rendőri szolgálatot. 2004. november 15. napjával szolgálati viszonyuk megszűnt; bűncselekményeik elkövetése szolgálatuk ellátásával nem függött össze.

Szolgálatuk során a terheltek baráti viszonyba kerültek. Ugyancsak jó ismerősi, baráti kapcsolatot alakítottak ki a szerződéses határőrként szolgálatot teljesítő a III. rendű terhelttel, és hozzátartozójával a VIII. rendű terhelttel. Ugyancsak jó kapcsolatot alakítottak ki a IV. rendű, az V. rendű, a VI. rendű és a a VII. rendű terhelttel is.

Az I.-VIII. rendű terheltek pontosan meg nem állapítható időpontban, de mindenképpen 2004. július 23-át megelőzően vagyoni haszonszerzés céljából közösen elhatározták, hogy magyar zárjegy nélküli, vámárúnak minősülő cigarettát csempésznek a Magyar Köztársaság területére, és azt Magyarországon továbbértékesítik.

A cigarettacsempészéssel kapcsolatos feladatokat egymás között felosztották. A vásárláshoz, amelyet a VII. rendű terhelt intézett az anyagi fedezetet közösen biztosították. A külföldről Magyarországra történő átszállítást - az ehhez szükséges gépkocsik bérlését is beleértve - az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű terheltek a VII. rendű terhelt segítségével végezték. A zöldhatáron átcsempésztett cigarettának a továbbszállításában, az országon belüli szállítási útvonalak biztosításában, az áru kísérésében és értékesítésében a fenti terhelteken kívül részt vett a III. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terhelt is. A VIII. rendű terhelt - tudva a cigaretta-csempészet voltáról - biztosította, hogy azt továbbszállítás előtt 1-2 napig a házában tárolhassák.

A tárolás után a cigarettát az I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű, V. rendű és VI. rendű terheltek Budapestre, illetve az

ország pontosabban meg nem határozható nyugati részébe szállították, és - pontosan nem tisztázható körülmények között és nem azonosítható vevők részére - jelentős haszonnal értékesítettek.

Az nem volt pontosan megállapítható, hogy a Magyar Köztársaság úgynevezett zöldhatárán ténylegesen hol került sor a csempészett cigaretta-tételek átjuttatására.

I.

I/a. A fentieknek megfelelően 2004. július 23. napján a az I. rendű terhelt által bérelt gépkocsival összesen 2860 karton 1.780.350 Ft vámértékű (9.295.000 Ft jövedéki értékű) zárjegy nélküli cigarettát,

I/b. 2004. július 25-én a a IV. rendű terhelt által bérelt gépkocsival ismeretlen mennyiségű és értékű zárjegynélküli cigarettát,

I/c. 2004. augusztus 5. napján az ugyancsak a IV. rendű terhelt által bérelt gépkocsival 3534 karton 2.206.983 Ft vámértékű (11.488.500 Ft jövedéki értékű) zárjegy nélküli, elsősorban Ronson márkájú cigarettát

csempészték át a Magyar Köztársaság területére a zöldhatáron keresztül.

A terheltek így pontosabban meg nem határozható értékű és mennyiségű, de összesen legalább 6394 karton, minimálisan 3.987.333 Ft vámértékű (20.943.000 Ft jövedéki értékű) zárjegy nélküli cigarettát csempészték a Magyar Köztársaság területére.

A 2004. augusztus 5-én átcsempésztett 3534 karton cigarettát a IV. rendű terhelt pihentetés céljából a VIII. rendű terhelt családi házához szállította. Ott azt a vámnyomozó hivatal munkatársai lefoglalták. Megtalálták az épület padlásán a korábbi csempészesek alkalmával odaszállított tételből származó további 50 karton, összesen 31.225 Ft vámértékű (159.500 Ft jövedéki értékű) Ronson márkájú cigarettát is, amelyet szintén lefoglaltak.

II.

II/a. A II. rendű terhelt 2004. április 25-én délután előzetes telefonbeszélgetést követően, nevezett lakásán felkereste volt

iskolatársának testvérét, M. A-t, aki ekkor hivatásos határőrként teljesített szolgálatot.

Beszélgetésük során - arra hivatkozva, hogy közvetítőként jár el, valójában azonban a saját nevében - ajánlatot tett M. A. határőr őrmesternek, hogy vegyen részt cigarettacsempész tevékenységben. Hivatali kötelességét megszegve, előzetesen tájékoztassa őt a szolgálat ellátásnak körülményeiről, továbbá arról, hogy a határforgalmi kirendeltség által használt hőkamerás gépkocsi hogyan, mikor mozog.

Mindezért alkalmanként 100.000-200.000 Ft-ot ajánlott M. A. részére, aki az ajánlatot elutasította, és arról előljáróinak azonnal jelentést tett.

A városi bíróság a tényállás I. pontja szerinti cselekménynek folytatólagosan, bünszövetségben, üzletszerűen, jelentős értékű vámárura elkövetett csempészet büntettként (Btk.312.§-ának (1) bekezdése, (3) bekezdésének b) pontja) minősítésével kapcsolatban az alábbiakat fejtette ki.

Miután a szóban forgó állam 2007. január 1. napjától az Európai Unió teljes jogú tagjává vált, és így közös vámterületet képez, az államhatáron a csempészetre vonatkozó elkövetési magatartások már nem valósíthatók meg. Ezért vizsgálni kellett, hogy a Btk.2.§-ának alkalmazásával az elbíráláskor hatályos törvény, amely szerint a terhükre a csempészet nem állapítható meg, a terheltekre nézve kedvezőbb-e vagy sem.

Ezzel kapcsolatosan azonban a bíróságnak azt is vizsgálnia kellett, hogy magatartásuk más bűncselekményt megvalósított-e, és ez a bűncselekmény hogyan viszonyul az eredeti vád tárgyává tett bűncselekményhez. Amennyiben ugyanis az új szabályozás szerint a cselekmény már nem valósít meg a büntetőtörvény valamely törvényi tényállásában meghatározott bűncselekményt, akkor a Btk.2.§-ának alkalmazásával kötelező a terheltek felmentése. Amennyiben viszont más bűncselekményt is megvalósítottak, ennek figyelembevételével kell állást foglalni abban, hogy az elkövetéskori, vagy az elbíráláskori jogszabályok alkalmazása eredményez-e kedvezőbb elbírálást.

A terheltek cselekménye jelenleg is bűncselekményt képez, az a Btk.311.§-a szerinti jövedékkel visszaélés bűncselekményét valósítja meg.

Az elbíráláskor hatályos jogszabályok alkalmazásával a terheltek cselekménye a Btk.312.§-ának (1) bekezdésében meghatározott, de a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő,

üzletszerűen, bűnszövetségben, folytatólagosan elkövetett csempészet büntettének minősül, amelynek büntetési tétele 5 évig terjedő szabadságvesztés.

A 2007. január 1. után hatályos szabályozás alapján a cselekmény a Btk.311.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő, jelentős értékre üzletszerűen elkövetett jövedékkel visszaélés büntettének felelne meg, amelynek büntetési tétele 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, ekként ez a jelenleg hatályos szabályozás kedvezőtlenebb.

Erre tekintettel a Btk.2.§-ában foglalt rendelkezés nem alkalmazható, miután a büntetőjogi felelőssége a terhelteknek az új törvény hatályba lépése után sem szűnik meg, és az új törvények alkalmazása az elkövetéskori törvényeknél nem enyhébb, hanem éppen szigorúbb elbírálásra vezetne. Ezért a bíróság a terhelteket e tényállási pont vonatkozásában az elkövetéskori jogszabályok alkalmazásával az eredeti vádban meghatározott csempészet bűncselekményében találta bűnösnek.

Az ítélet ellen - amelyet az ügyész tudomásul vett - a II. rendű terhelt és védője elsősorban bizonyítékok hiányában történő felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett. A Fellebbviteli Főügyészség részbizonyítást indítványozott, majd annak eredményére is figyelemmel a tényállás kiegészítése mellett az elsőfokú ítélet tényállásának I. pontjában írt cselekmény minősítésének a Btk.2.§-ának alkalmazásával történő megváltoztatását, míg egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Szegedi Ítéltábla a 2008. december 12-én kihirdetett Bf.I.223/2008/19. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a II. rendű - és a fellebbezéssel ugyancsak érintett VIII. rendű - terhelt tekintetében részben megváltoztatta. A terhelteknek a tényállás I/a-c. pontja alatti cselekményeit a Btk.311.§-ának (1) bekezdésében meghatározott, de a (3) bekezdés a) pontjára tekintettel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett, jövedékkel visszaélés büntettének minősítette, amelyet a VIII. rendű terhelt bűnsegédként követett el. Egyebekben az ítéletet - a VIII. rendű terhelt tekintetében pontosítva - helybenhagyta azzal, hogy egyetemlegesen kötelezte a II. rendű és a III. rendű terhelteket további 64.800 Ft bünygyi költség megfizetésére.

A Be.352.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a lefolytatott

részbizonyítás és az iratok egybehangzó adatai, valamint a II. rendű terhelt fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozata alapján a tényállást kiegészítette ezen terhelt személyi körülményeit és havi jövedelmét illetően, valamint azzal is, hogy időközben a Szegedi Városi Bíróság jogerős ítéletével a terheltet társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság büntette miatt 5 hónap - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

A I/a., illetőleg a I/c. tényállási pontokat érintően mellőzte a vámértékekre és a jövedéki értékekre vonatkozó utalást és számadatokat. Ehelyett megállapította, hogy a I/a. pont alatti cselekmény szerinti 2860 karton cigaretta után a meg nem fizetett jövedéki adó összege 5.640.492 forint volt, míg a I/c. tényállási pontban írt 3534 karton cigaretta után 6.969.754 forint. A szintén a I/c. tényállási pontban írt - a VIII.r. terhelt házának a padlásán talált - 50 karton cigaretta utáni meg nem fizetett jövedéki adó összege 98.610 forintot tett ki.

A I./a és I/c. tényállási pontokban írt magatartásukkal a II. rendű és a VIII. rendű terheltek a jövedéki adónemben összesen 12.708.856.- forint adóbevétel csökkenést okoztak az államnak.

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló mind az elkövetéskor, mind jelenleg hatályos 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) 3. § (2) bekezdés g) pontja szerint jövedéki termék a dohánygyártmány.

A Jöt. 1. § (4) bekezdése kimondja, hogy szabadforgalomban csak olyan jövedéki termék szerezhető be, tartható birtokban, használható fel, értékesíthető, szállítható, amely után az adót megfizették.

A Jöt. 15. § (2) bekezdés a) pontja szerint adófizetési kötelezettség keletkezik, ha az adóraktáron kívül jogellenesen leszállított, vagy a harmadik országból, tagállamból belföldre jogellenesen behozott jövedéki terméket megszerzik, birtokolják, szállítják, felhasználják vagy forgalomba hozzák, kivéve azt az esetet, ha a jövedéki termékekkel egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytató magánszemély bizonyítja, hogy az adott helyzetben a körülményekből egyértelműen következtethetett a jövedéki termék megszerzésének jogszerűségére.

A Jöt. 16. § a) pontja szerint az adófizetési kötelezettség esedékessé válásának ideje belföldi forgalomba hozatal esetén a

jogellenes magatartás tanúsításának, ha pedig az nem állapítható meg, a hatóság tudomására jutásának időpontja.

A II. rendű és VIII. rendű terheltek a I. tényállási pontban írt magatartásukkal megszegték a Jöt.1.§-ának (4) bekezdésében és 15.§-a (2) bekezdésének a) pontjában írt rendelkezéseket.

A minősítés változtatás jogi indokolása kapcsán rámutatott, hogy annyiban osztotta a bűncselekmény hiányában felmentést célzó fellebbezésben foglaltakat, miszerint a csempészet bűntettének megállapíthatósága azt követően, hogy az adott állam az Európai Unió tagjává vált, megszűnt.

Az Európai Közösség Tanácsa által elfogadott, a közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelet jelenleg hatályos 3. Cikkének (1) bekezdése szerint mind a Magyar Köztársaság, mind az adott állam területe közösségi vámterület, mely területen a 4. Cikk 7. pontja szerinti közösségi áruk vámterhek nélkül továbbíthatók.

A Btk. 312. §-a a csempészetet keretjogi normaként szabályozza, melynek a tartalmát a mindenkori vámszabályok töltik ki.

A bíróságok által kötelezően alkalmazandó 1/1999. Büntető Jogegységi Határozat rendelkező része kimondja, ha a Btk. Különös Részének valamely rendelkezése ún. keretdiszpozíció, és az annak keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben a bűncselekmény elkövetése után olyan mérvű változás következik be, amely a kötelezettség megszüntetésével vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti, e változás - a meghatározott időre szóló jogszabályok kivételével - a Btk. 2. §-ának második mondatára figyelemmel az elbíráláskor hatályban lévő büntetőjogi szabályozás visszaható hatályú alkalmazását alapozza meg.

Ebből következően tévedett a megyei bíróság, amikor annak függvényében vizsgálta a csempészet bűntettének, illetőleg a jövedékkel visszaélés bűntettének a megállapíthatóságát, hogy a jogkövetkezményeik alkalmazása enyhébb vagy szigorúbb elbírálást eredményez-e. Ezzel ugyanis figyelmen kívül hagyta a Btk. 2. §-ában és a jogegységi határozatban is egyértelműen megfogalmazott - vitát nem tűrően alkalmazandó - jogelvet, miszerint ha egy cselekmény az elbíráláskor már nem bűncselekmény, akkor annak megállapíthatósága kizárt.

Az ítéletábla azonban megvizsgálta azt is, hogy a II. és VIII.

rendű terheltek I. tényállási pontban írt cselekménye megvalósított-e más bűncselekményt. Ennek során arra az álláspontra jutott, hogy az I. tényállási pontot érintő vád szerinti, és az elsőfokú bíróság által is megállapított magatartásuk kimeríti a Btk. 311. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, üzletszerűen elkövetett, a jövedéki adóbevételt jelentős mértékben csökkentő jövedékkel visszaélés büntettének tényállási elemeit.

A II. rendű terhelt védőjének hivatkozásával szemben a vád megfogalmazása a I. pontban írtak tekintetében egyértelmű, ugyanis a megszerzett, tartott, továbbszállított és értékesített cigarettát, mint zárjegy nélküli terméket jelöli meg.

A Jöt. hivatkozott rendelkezéseire figyelemmel ezért a vádban foglaltak egyértelműen lehetővé teszik a jövedékkel visszaélés büntettének megállapítását is, tehát a vád kereteit a másodfokú bíróság a minősítés változtatással nem lépte túl.

Ezen nem változtatott az sem, hogy a vád a jövedéki adóbevétel csökkenését összecszerűen nem tartalmazta, ugyanis a jövedékkel visszaélés büntettének elkövetési magatartása, és a már büntetőjogilag nem értékelhető csempészet büntettének elkövetési magatartása a tettazonosság folytán ugyanazzal - a I./ pontban írt - cselekménnyel megvalósult.

A jogerős határozatok ellen a Be.416.§-a (1) bekezdésének a) és b) pontjára hivatkozással a II. rendű terhelt érdekében védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a terhelt bűnösségének a pénzügyi bűncselekményben anyagi jogszabályt sértő megállapítása miatt, nevezettnek a folytatólagosan elkövetett jövedékkel visszaélés büntette miatti vád alól történő felmentése végett.

Az indokolás szerint az adott állam 2007. január 1. napján az Európai Unióhoz történő csatlakozására figyelemmel az adott esetben, a Btk.2.§-a 2. mondatának alkalmazásával, a megyei bíróságnak a terheltet az ellene csempészet büntette miatt emelt vád alól fel kellett volna mentenie. Az Európai Unióhoz csatlakozással ugyanis az adott állam területe is része lett az Unió vámterületének, a csempészet pedig kizárólag nem közösségi árukra követhető el.

Tévedett a másodfokú bíróság is, amikor a terhelttel szemben a jövedékkel visszaélés büntettének elkövetését állapította meg. A vádirat e bűncselekmény törvényi tényállási elemeit a terhelt

vonatkozásában nem tartalmazta. A büntetőeljárás sem tárt fel arra vonatkozóan adatot, hogy a terhelt Magyarországon jövedéki terméket előállított, megszerzett, tartott, forgalomba hozott volna, vagy azzal kereskedett. Az eljárás során egyértelműen megállapítást nyert, hogy a magyar-román zöldhatáron nem történt mozgás a vádirat szerinti időben, erre utaló nyomokat a határőrség nem észlelt.

Ezen túlmenően, mivel az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette, a terhelt terhére - a súlyosítási tilalom alapelveire figyelemmel - egy súlyosabban minősülő bűncselekmény nem lett volna megállapítható. Ezen nem változtat, hogy nem került sor a terhelt büntetésének súlyosítására. Azzal, hogy a másodfokú bíróság egy súlyosabb megítélésű bűncselekményben mondta ki bűnösnek, megakadályozta, hogy vele szemben a büntetés esetlegesen enyhítésre kerüljön.

A Legfőbb Ügyészség BF.861/2009. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartva, a támadott határozatok hatályban tartását indítványozta.

Az ügyészi álláspont szerint arra helytállóan hivatkozott a felülvizsgálati indítvány, hogy a Btk.2.§-ára és az 1/1999. BJE határozatban foglaltakra figyelemmel a terhelt bűnösségének csempészet büntetttében megállapítására már az elsőfokú elbírálás idején is törvénysértően került sor, miután az eredetileg vád tárgyává tett ezen cselekmény már nem minősült bűncselekménynek.

A másodfokú bíróság azonban a bizonyítás eredményeként, összhangban a vádiratban a II. rendű terhelttel szemben vád tárgyává tett tényekkel kiegészítette, és pontosította a tényállást. Az ekként irányadó tényállás alapján a vád kereteinek túllépése nélkül állapította meg, hogy a II. rendű terhelt jövedéki termékkel kapcsolatban milyen magatartást tanúsított, és jövedéki adónemben milyen mérvű - 12.708.856 Ft összegű - adóbevétel csökkenést okozott az államnak.

Nem sértette meg a másodfokú bíróság a súlyosítás tilalomra vonatkozó rendelkezéseket sem azzal, hogy az eredetileg vád tárgyává tett csempészet büntetttéhez képest súlyosabb büntetési tétellel fenyegetett bűncselekményben mondotta ki bűnösnek a II. rendű terheltet, de a vele szemben kiszabott büntetést nem súlyosította, hanem azt a törvény enyhítő szakaszának alkalmazásával tekintette kiszabottnak.

A cselekmények jogi minősítése és a kiszabott büntetés is

törvényes.

A nyilvános ülésen a védő felülvizsgálati indítványát a Be.416.§-a (1) bekezdésének a), c) és d) pontjaira alapozottan tartotta fenn.

A II. rendű terhelt védőjéhez csatlakozva a csempészet bűncselekményének vádja alóli felmentését kérte. Ezzel kapcsolatban arra is hivatkozott, hogy a terhére megállapított ezen cselekményt nem követte el, erre az ügyben elegendő bizonyíték nem merült fel.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatokat a felülvizsgálattal érintett II. rendű terhelt tekintetében a tényállás I. pontját illetően az indítványozó által pontosítással megjelölt okokból - a Be.416.§-a (1) bekezdésének a), c) és d) pontja - továbbá a a) ponttal szoros összefüggésben ugyanezen bekezdés b) pontja és - hivatalból - a c) pontban foglalt valamennyi felülvizsgálati eljárásjogi szabálysértés tekintetében vizsgálta felül.

Ennek során a védő azon érveivel, miszerint nem nyert az alapeljárásban, kétséget kizáróan bizonyítást, hogy a II. r. terhelt jövedéki terméket akár előállított, akár megszerzett, tartott, forgalomba hozott volna, avagy azzal kereskedett, illetőleg, hogy a magyar-x „zöldhatáron” az adott cigarettamennyiségek átjuttatásra kerültek volna, nem foglalkozott, mint ahogyan a terheltnek a nyilvános ülésen megismételt azzal a védekezésével sem, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező cselekményt nem követte el.

A Be.423.§-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a felülvizsgálatban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, amely felülvizsgálati indítvánnyal sem támadható. Ebből következően nem vitatható az ügynek a felderítettsége, illetve a bizonyítékok értékelése, mérlegelése sem.

Érdemi vizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság - egyetértve a Legfőbb Ügyészség jogi álláspontjával - a felülvizsgálati indítványt mind eljárásjogi, mind anyagi jogi okból alaptalannak találta.

Az eljárásjogi okokat illetően tévesen hivatkozott a védő arra, hogy a bíróságok a II. r. terhelt tényállás I. pontja alatti cselekményét illetően törvényes vád hiányában jártak el (Be.416.§ (1) bekezdés c) pontja, ezen belül a Be.373.§-a (1) bekezdésének I/c. pontja) illetőleg, hogy a másodfokú bíróság súlyosítási tilalmat sértett (Be.416.§ (1) bekezdés d) pontja, ezen belül 354.§-

a).

A törvényes vád állított hiányát illetően a másodfokú bíróság is kellő részletességgel mutatott rá, hogy az ezzel kapcsolatos védői érvelés nem alapos. Az ügyészség ugyanis a vádiratában vád tárgyává tette a jövedékkel visszaélés (Btk.311.§-a) bűncselekményének törvényi tényállási elemeit is. Az hogy tételesen nem jelölte meg a jövedéki adóbevétel csökkenésének mértékét, a vád törvényességét nem érinti. E körben a bíróság helytállóan egészítette ki a tényállást a ténylegesen bekövetkezett jövedéki adóelvonás összegére vonatkozóan.

A súlyosítási tilalom megsértésének kifogásolása sem alapos. A Be.354.§-a ugyanis az alapelvek kifejtése mellett a (4) bekezdésében tételesen megjelöli azt, hogy a terhelt terhére bejelentett fellebbezés hiányában súlyosítási tilalom folytán a másodfokú bíróság milyen rendelkezéseket nem tehet meg. A kialakult töretlen bírói gyakorlat szerint a súlyosítási tilalom nem akadályozza annak, hogy a másodfokú bíróság az anyagi jogszabályoknak megfelelő - akár súlyosabb - törvényes minősítést megállapítsa, és ennyiben az elsőfokú ítéletet megváltoztassa. Súlyosabb fő- vagy mellékbüntetés kiszabására természetesen ez esetben nem kerülhet sor. Ezt a tilalmat azonban az ítélet tábla kellően szem előtt tartotta.

Érdemben pedig a Legfelsőbb Bíróság egyetértett az ítélet tábla jogi álláspontjával abban, hogy a másodfokú ítélet meghozatala idején hatályos anyagi jogi szabályozás mellett az adott esetben a tényállás I. pontja alatti cselekménynek a II.r. terhelt vonatkozásában a Btk. 2. §-ának alkalmazásával a Btk.311.§-ának /1/ bekezdésében meghatározott, de a (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b) pontja szerint, a jövedéki adóbevétel jelentős mértékben csökkentő folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett jövedékkel visszaélés büntettként minősítése indokolt.

A terhelt - és társai ugyanis a tényállásban rögzített magatartásukkal a cselekmény idején hatályos büntető rendelkezések közül mind a Btk.312.§-a szerinti csempészet bűncselekményének, mind pedig a Btk.311.§-ában meghatározott jövedékkel visszaélés bűncselekményének törvényi tényállási elemeit maradéktalanul kimerítették.

Vádiratában az ügyészség, illetve ítéletében az elsőfokú bíróság a korábban a két cselekmény azonos büntetési tételei mellett kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően tekintette a terhelt cselekményét kizárólag jelentős értékre, bűnszövetségben, és

üzletszerűen elkövetett csempészet büntettének.

A Btk.2.§-ára és az 1/1999. BJE határozatra figyelemmel mind az első, mind a másodfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy Magyarországnak az Európai Unióhoz csatlakozását követően csak a nem közösségi árukat kell vámárúnak tekinteni. Ezért olyan áruk beszállítása az Európai Unió tagországaiból, amelyek korábban vámárúként voltak értékelhetők, már nem valósítja meg a Btk.312.§-a szerinti csempészet bűncselekményét. Mindez az adott országból beszállított áruk vonatkozásában 2007. január 1-jét követően, az Európai Unióhoz csatlakozása után, ugyancsak irányadó.

A csempészet bűncselekményének megállapítására, mivel az adott magatartás már nem képezett bűncselekményt, nem kerülhetett sor. Azonban vizsgálni kellett, magatartásával a terhelt az elkövetéskor más bűncselekményt nem valósított-e meg (BH 1997/431.sz. eseti határozat).

Miután pedig az adott esetben is erről volt szó, cselekményének a Btk.2.§-ának alkalmazásával csempészet mellőzésével a jelentős értékre, folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett jövedékkel visszaélés büntettének minősítése mindenben megfelel az anyagi jogszabályoknak.

A kifejtettekből következően a terheltnek a csempészet büntette miatt emelt vád alóli felmentése ebben a joghelyzetben nem volt indokolt. Így nem vetődhetett fel az sem, hogy ismételten vizsgálandó lenne a terhelt terhére, továbbiakban fennmaradó jövedékkel visszaélés és hivatali vesztegetés tekintetében az, hogy az elkövetéskor vagy az elbíráláskor fennálló törvényi rendelkezések biztosítanak - e enyhébb elbírálási lehetőséget (BH.1995/380.sz.).

Ezért - figyelemmel arra is, hogy a hivatalbóli vizsgálat során a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjának körébe tartozó abszolút eljárásjogi szabálysértés nem volt észlelhető - a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, és a II. rendű terhelt tekintetében a Csongrád Megyei Bíróság, illetőleg a Szegedi Ítéltábla támadott határozatait a Be. 426.-ának alkalmazásával hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be.3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be.416.§ (4) bekezdésének b) pontja zárja

ki. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be.418.§-ának (3) és 421.§-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2009. szeptember 22.

Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Ibolya s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági ügyintéző
MGy